

هو الحکیر الخلیع

خردنامه صدر

فصلنامه علمی - پژوهشی فلسفه اسلامی

سال ۲۱، شماره ۲؛ پیاپی ۸۲

صاحب امتیاز: بنیاد حکمت اسلامی صدرا

مدیر مسئول و سردبیر: آیت الله سید محمد خامنه ای

هیئت تحریریه

آیت الله سید محمد خامنه ای..... رئیس بنیاد حکمت اسلامی صدرا

دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی..... استاد دانشگاه تهران

دکتر احمد احمدی..... استاد دانشگاه تهران

دکتر غلامرضا اعوانی..... استاد دانشگاه شهید بهشتی

دکتر رضا داوری اردکانی..... استاد دانشگاه تهران

دکتر کریم مجتهدی..... استاد دانشگاه تهران

دکتر سید مصطفی محقق داماد..... استاد دانشگاه شهید بهشتی

دکتر مقصود محمدی..... دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی، کرج

ویراستار..... دکتر مقصود محمدی

مدیر اجرایی..... مهدی سلطانی گازار

مترجم انگلیسی..... دکتر رؤیا خوئی

ویراستار انگلیسی..... دکتر علی نقی باقرشاهی

شاپا: ۰۸۷۴ - ۱۵۶۰

نشانی: تهران، بنیاد حکمت اسلامی صدرا

صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۶۹۱۹

دورنگار: ۸۸۴۹۳۸۰۳

تلفن: (مقالات) ۸۸۱۵۳۲۲۱

اشتراک و فروش) ۸۸۱۵۳۵۹۴

پست الکترونیک: siprin@mullasadra.org

پایگاه اینترنتی: www.mullasadra.org

فهرست مطالب

سرمقاله..... ۳

سالبه به انتفاء موضوع؛ بررسی دیدگاه خواجه نصیر..... ۵

دکتر سید محمود یوسف ثانی

رابطه امر تکوینی و امر تشریحی در عرفان نظری..... ۱۹

دکتر رضا صفری کندسری

تناکح اسماء در نظام فکری ابن عربی..... ۲۹

دکتر عبدالرضا مظاهری، فاطمه محمد

راه حل معضل شر از دیدگاه حکما و متکلمان مسلمان..... ۴۳

اکبر فایده، دکتر معروف علی احمدوند

صورت انگاری معرفت و تأثیر آن در نظریه محاکات با بررسی

تحلیلی - توصیفی اندیشه فارابی..... ۶۱

ابراهیم بازرگانی

نقد و بررسی کاربردهای نظریه «وجود رابط بودن معلول» در

مسائل فلسفی..... ۷۵

دکتر علی ارشدریاحی، فتاح هنرجو

جایگاه افتناع و تخییل در ریاست از دیدگاه فارابی..... ۸۹

دکتر نادیا مفتونی، فتانه تواناپناه

۱. بنابر تأییدیه شماره ۳/۱۳۷۰۸۵ مورخه ۹۱/۰۷/۰۲ از

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، خردنامه صدرا دارای

درجه علمی - پژوهشی است.

۲. خردنامه صدرا در پایگاه‌های زیر نمایه میشود:

- پایگاه استنادی علوم اسلامی؛ ISC

- پایگاه مجلات تخصصی فلسفه جهان؛

Philosopher's Index

- پایگاه مجلات تخصصی نور؛ Noormags

- بانک اطلاعات نشریات کشور؛ Magiran

- پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی؛ SID

راهنمای تدوین مقاله

- خردنامه صدرا بطور تخصصی فقط مقالاتی را که مربوط به حوزه فلسفه و علوم عقلی، مستدل و مستند به منابع معتبر باشد، برای چاپ میپذیرد.
- مقالات ارسالی باید مبتنی بر تحقیق و حاوی نکته‌ی بدیع و ابتکاری باشد، از نظم و انسجام منطقی لازم برخوردار باشد و اصول نگارش و اصالت زبان فارسی در آن بدقت رعایت شود.
- مقالات باید دارای چکیده (حدود ده سطر) و کلیدواژگان (حداکثر ده واژه) بوده و چکیده و کلیدواژگان انگلیسی نیز به آن ضمیمه شده باشد.
- لطفاً در ابتدای مقاله، عنوان مقاله، نام نویسنده، رتبه علمی و محل فعالیت (هرکدام بدو زبان فارسی و انگلیسی) و نیز نشانی بصورت دقیق در برگه‌ی جداگانه ذکر گردد.
- چنانچه مقاله برگرفته از پایان‌نامه یا طرح پژوهشی باشد یادآوری آن در ابتدای مقاله الزامی است.
- مقالات به رایانامه (ایمیل) مجله ارسال گردد. حتماً مرقوم شود «مربوط به خردنامه صدرا».
- رعایت اصول نشانه‌گذاری و ذکر نامهای غیرفارسی بزبان اصلی و نیز برجسته کردن نقل قولها ضروری است.
- مقالات ارسالی نباید قبلاً در جایی بچاپ رسیده باشد و ارسال آن نیز برای خردنامه صدرا تعهدی نسبت به چاپ ایجاد نمیکند اما خردنامه از حق تجدید چاپ و نیز نشر مقالاتی که پس از داوری دقیق و تأیید هیئت تحریریه بچاپ برسد، بصورت‌های رایج دیگر بزبان فارسی و دیگر زبانها برخوردار خواهد بود.
- مقالات ارسال شده بهیچ وجه مسترد نخواهد شد.
- خردنامه صدرا در ویرایش مطالب با حفظ محتوا و مفاد آزاد است.
- مسئولیت محتوا و مضمون مقالات بعهده مؤلف است و چاپ آن در این فصلنامه تنها برای عرضه و تلاقی افکار است و دلیل بر تأیید آن نیست.
- ارجاع به آثار ملاصدرا باید منطبق بر چاپ بنیاد حکمت اسلامی صدرا باشد.

شیوه ارجاعات

- ارجاعات در خردنامه صدرا بصورت پاورقی است؛ با ذکر نام خانوادگی نویسنده، نام کتاب، شماره جلد، شماره صفحه.
- در مواردی که بلافاصله به منبع قبلی ارجاع داده شود از کلمه همان و شماره صفحه و در صورتی که شماره صفحه نیز یکی باشد از واژه همانجا استفاده شود.
 - در مورد مجلات و مجموعه مقالات عنوان مقاله ذکر گردد.
 - در ارجاع به منابع غیرفارسی، عنوان اصلی کتاب ذکر شود. بجای واژه‌های همان و همانجانب نیز بترتیب از علامتهای *ibid* و *idem* (بصورت ایتالیک) استفاده شود.
 - در فهرست منابع، مشخصات کامل کتاب‌شناسی هر منبع بصورت زیر فهرست گردد:
— کتابها: نام خانوادگی مولف، نام مولف. عنوان کتاب (بصورت سیاه و ایتالیک)، مترجم، محل نشر، ناشر، سال نشر.
مثال: مطهری، مرتضی، مسئله شناخت، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۸۰.
— مجلات: نام خانوادگی مولف، نام مولف. «عنوان مقاله» (داخل گیومه)، نام مجله (بصورت سیاه و ایتالیک) سال، شماره مجله، سال نشر.
مثال: اعوانی، غلامرضا. «چرا ملاصدرا را صدرالمتألهین نامیده‌اند؟»، خردنامه صدرا، ۲، ۱۱، ۱۳۸۴.
— مجموعه مقالات: نام خانوادگی مولف، نام مولف، «عنوان مقاله» (داخل گیومه)، عنوان کتاب (بصورت سیاه و ایتالیک)، گردآورنده یا ویراستار، محل نشر، ناشر، سال نشر.
مثال: ابراهیمی دینانی، غلامحسین، «جایگاه ملاصدرا در فرهنگ علوم عقلی»، مکتب ملاصدرا و فلسفه‌های غربی، زیر نظر سیدمحمد خامنه‌ای، تهران، بنیاد حکمت اسلامی صدرا، ۱۳۸۵.
— در مورد منابع غیر فارسی نیز بهمین شیوه عمل شود.

آنروز که فروغی، نماینده استعمار انگلیس به تأسیس دانشگاه تهران و دانشکده حقوق قضائی و سیاسی آن همت گماشت، بر آن بود که دست حوزه‌ها و روحانیت از امور قضائی کوتاه و آنان را منزوی سازد تا سهمی از مدیریت کشور نداشته باشند، و از سوی دیگر، کتاب «گفتار اندر روش» دکارت را به فارسی ترجمه نمود تا در تفکر مستقل و ریشه‌دار فلسفی اسلامی و شیعی – و بقول هانری کوربن، فلسفه شیعی ایرانی – خلل ایجاد و مسیر فلسفه را از همگامی با فرهنگ اسلامی جدا سازد و راه را برای ورود فرهنگ و تفکر غربی باز نماید.

گام دیگر این حرکت دشمنان، طرح جدائی دیانت از سیاست (یعنی مدیریت کشور) بود تا بدینوسیله دست‌پورده‌های صهیونیسم غربی را – که نام آنها را الیت (نخبه) گذاشته بودند – به مدیریت فرهنگ و دانش و اقتصاد و فناوری بگمارند تا آن مزدوران بیدرد، نان ملت را بخورند و به دشمنان او خدمت کنند، کاری که تا پیش از انقلاب عظیم و انسانی اسلامی ایران ادامه داشت.

اما انقلاب آزادی‌بخش اسلامی ایران یکباره اساس کار آنها را بر باد داد و بنیانی دیگر گذاشت که نتیجه آن رشد علمی و فناوری و احساس غرور و خودباوری در جوانان و طراوت یافتن مدیریت کشور از روح اسلام باشد و اداره سیاسی کشور با یاری دیانت و

ایمان باطنی پیش برود. این انقلاب بر آن بود تا دانشگاهها به نقش واقعی خود یعنی تربیت جوانانی دانشمند و آگاه پردازند و با بینش اجتماعی درست - یعنی همان بصیرت - برای دفاع از استقلال کشور آماده شوند.

در کنار این حرکت آرمانی، دشمن نیز بیکار ننشست و با تبلیغ فکر جداسازی سیاست از دین و از سنت اسلامی، کوشید بوسیله دست پروردگان و مزدوران خود، نسلی از جوانان را تربیت کند که پایبند دین و استقلال و آزادی کشور نباشند و تهی از غیرت وطنخواهی، حرامیان بیگانه را محترم و نیروهای صالح و خدمتگذار را بیگانه بدانند. برای رسیدن به این هدف شوم، تلاش خود را بر حرکتی خاموش نهادند که دانشگاه را از خدمتگذاران صالح تهی، و معلمان و مربیان نسلهای آینده را همان مزدوران بیدرد بیگانه پرست بگذارند. این رویداد در زیر پوسته دانشگاه اجرا میشد و هر از چند گاه در برابر چشم مسئولین، شدیدتر میگردد و مسیر پرورش را از آموزش جدا و بسوی خراب آباد و سقوط میبرد. اگر امروز جنبشی برای جلوگیری از رشد این غده سرطانی در فرهنگ و سیاست و آینده ملت و کشور برپا نشود دانشگاه و دانش افروزی به دوره خائن پیشین برخواهد گشت، و مدیران و مسئولین آینده کشور مشتی خودفروخته بیدرد و اشراف منش خواهند بود تا سرنوشت این ملت و همه دستاوردهای انقلابی او را نابود سازند و ثروتهای ملت را تاراج و غرور و افتخاراتشان را پایمال نمایند.

امروز این جریان خائن پروری در برابر صف استادان و جوانان برومند و انقلابی دانشگاهی لاف هموردی میزند و هر چند گاه، سنگی از این سنگر را از دانشگاه دور و عنصری فاسد و مفسد را بجای آنها میگذارد و اگر چاره‌ی اندیشیده نشود، فردای کشور در دست مشتی افراد بیصلاح و با سرشتی ضد انقلاب و ضد اسلام قرار خواهد گرفت، و دشمنان کهنه این ملت، همه چیز او را به یغما خواهند برد و آنرا به بردگی خواهند گرفت که فروغی و امثال آن تصور آنرا نمیکردند.